

IERARHUL
MEU

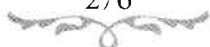

Înaltpreasfințitul Teodosie

CUPRINS

Cuvânt Înainte, <i>Prof. univ. dr. Aivaz Kamer-Ainur</i>	8
Renașterea dobrogeană, <i>Ucenicul</i>	14
Am avut o copilărie frumoasă, plină de bucurii, <i>Ierarhul meu</i>	17
Cum arată viitorul meu Episcop?, <i>Ucenicul</i>	18
Ne rugam împreună, plângeam împreună, râdeam împreună..., <i>Ierarhul meu</i>	20
Ia să vedem dacă ești ceea ce vrei să pari, <i>Ucenicul</i>	22
Primul meu model în viață – sora mea, Paraschiva, <i>Ierarhul meu</i>	25
Drăguță, tu ești om serios?, <i>Ucenicul</i>	27
Dacă Dumnezeu m-a chemat la această înaltă slujire, se datorează și părinților mei care au avut credință curată, <i>Ierarhul meu</i>	34
În Ortodoxie nu există nu se poate!, <i>Ucenicul</i>	40
Nu am mers la Seminar să devin preot, <i>Ierarhul meu</i>	43
Vă port pe buze ca pe-un fagur plin!, <i>Ucenicul</i>	46
Mă trezeam inundat de un dor copleșitor de a pleca în pustnicie, <i>Ierarhul meu</i>	58
N-am știut că vorbesc fără să exprim esențialul, <i>Ucenicul</i>	62

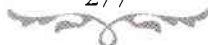
Dumnezeu m-a binecuvântat cu dascăli foarte buni, <i>Ierarhul meu</i>	66
Mănâncă cu încredere, drăguță!, <i>Ucenicul</i>	70
Părinte profesor, voi avea eu grijă de el să nu se mai repete!, <i>Ierarhul meu</i>	72
Salutări din Marsilia!, <i>Ucenicul</i>	73
Un timp minunat, ce să vă mai spun!, <i>Ierarhul meu</i>	76
Nu iubește trădarea și nici pe trădători, <i>Ucenicul</i>	80
Din păcate, tinerii nu prea se mai bucură de ajutorul memoriei, <i>Ierarhul meu</i>	84
Ierarhul și Maestrul, <i>Ucenicul</i>	85
Am avut de la cine învăța, <i>Ierarhul meu</i>	91
Slujbă de neuitat, <i>Ucenicul</i>	95
Smerenia e bună așa cum o fi, și falsă, <i>Ierarhul meu</i>	114
Invităm Biserica Catolică să se întoarcă la credința comună a primului mileniu, smerită și fără pretenții!, <i>Ucenicul</i>	122
Te așez o dată, și încă o dată, și încă o dată, ca să rămâi statornic aici!, <i>Ierarhul meu</i>	126
Sper să nu te întorci acasă bărbierit!, <i>Ucenicul</i>	131
Vremurile cer intensificarea rugăciunii. Este o necesitate, nu un manifest!, <i>Ierarhul meu</i>	134
Un altfel de influencer, <i>Ucenicul</i>	138
Pe cel ce vine la Mine nu-l voi da afară, <i>Ierarhul meu</i>	139
Mărturisire, <i>Ierarhul meu</i>	143
Rugăciune pentru Ierarhul meu, <i>Ucenicul</i>	146
Postfață. O poveste lungă despre o hotărâre scurtă. Se impune publicarea unei cărți despre Înaltpreasfințitul Teodosie!, <i>Cezar Elisei</i>	149

Gânduri către Ierarhul meu

...de la preoți și monahi

- Vine o vreme când doar amintirile ne mai țin.
Sunt mândru de elevul meu, Macedon!,
Preot prof. Mihai Vizitiu 163
- Înaltpreasfințitul Teodosie e ca floarea de colț,
o raritate de om, *Prof. univ. dr. Emilian Cornițescu,*
Facultatea de Teologie Ortodoxă București,
îndrumătorul de doctorat al
Înaltpreasfințitului Teodosie 170
- Din suflet pentru Arhiereul mărturisitor, *Protoiereu Lucian*
Leonte Botoșani, 26 noiembrie 2020 174
- Un Bătrân al meu, *Pr. Pătrașcu Nicu Adrian* –
Sfântul Nicolae, Năvodari 178
- Sfânta Bobotează în timp de pandemie. Pași peste timp,
Ieromonah Ilarion Dan, Duhovnicul Mănăstirii
Sfânta Cruce – Izvorul Tămăduirii 185
- Vrednic este!, *Monah Moise Iorgovan* 193
- Minunat ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale!,
Monahia Veniamina 196
- Cred, Doamne, ajută necredinței mele!, *Monahia Rafaela*
Stareța Mănăstirii Colilia 199
- Un model viu de jertfelnicie și smerenie
pentru monahi, *Monahiile S. și D.* 203
- Părintele nostru, *Monahia Mihaela Pantea, Stareța*
Mănăstirii Sfinții Epictet și Astion – Capidava . . . 205

Renășterea dobrogeană

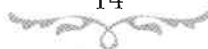
Ucenicul

Era Arhiepiscop al Tomisului de un an de zile când l-am cunoscut. Pus pe fapte mari! Predica, visând cu ochii deschiși, cum peste ani Dobrogea va redeveni înfloritoare ca odinioară, cu viață duhovnicească ferventă ca în primele secole creștine. Atunci fiecare cetate de pe întinsul Scythiei Minor avea un Episcop și o mănăstire. Zeci de călugări trăiau retrași: fie în grotle înșirate de-a lungul Văii Casimcea din ținutul Casienilor, fie în peșterile de la Dumbrăveni, Canaraua Fetii sau în cele de la Basarabi.

Vorbea mulțimilor cu mult entuziasm, într-un mod convingător, despre mănăstirile care vor fi ridicate pe fostele așezări monahale. Le vedea cu ochii minții, locuite de sute de monahi și monahii care vor reînnoda șirul rugăciunilor pierdute. O viziune măreață în care credea deplin. Prin dulceața vorbelor rostite pătrundea în inima și în gândurile tale. Pe nesimțite visai și tu la fel. Visul său devenea propriul tău vis. Ascultându-l, îți insufla dorința ardentă de a face ceva: orice, cât de puțin, pentru ca acest vis să devină realitate.

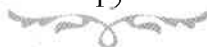
Când am venit în Arhiepiscopia Tomisului, în primăvara anului 2002, am găsit această atmosferă de emulație contagioasă.

Ne strănsesem în jurul Înaltpreasfințitului călugări și maici veniți de prin toate cotloanele țării. Apostolii au fost trimiși de Duhul Sfânt să cutreiere pământul în lung și-n lat ca să creștineze Europa, Asia, Africa, India și toate depărtările lumii. Georgia a fost recreștinată în secolul al VI-lea după Hristos de Cuviosul David împreună cu cei doisprezece ucenici ai săi. De-a lungul secolelor, câțiva creștini devotați au schimbat, în răstimpul vieții lor, sufletele oamenilor dintr-un ținut, din întreaga lume. Așa ne-a trimis Înaltpreasfințitul și pe noi, pe tot întinsul Dobrogei, în locuri retrase, șfichiuite de vânt și pustiite de ani, ca să redăm Dobrogei strălucirea duhovnicească a primelor veacuri.

În 2001, Înaltpreasfințitul găsisse în Dobrogea doar cinci mănăstiri care aparțineau Arhiepiscopiei Tomisului: Sfântul Apostol Andrei, Dervent, Cocoș, Celic-Dere și Saon. Astăzi sunt peste cincizeci de mănăstiri care găzduiesc sute de monahi și monahii. Visul Înaltpreasfințitului s-a împlinit! A avut o viziune corectă, realistă și temerară. N-a fost doar un simplu visător. Toți visăm, dar nu toți ajungem să ne vedem visul împlinit. Marele duhovnic de la Techirghiol, Părintele Arsenie Papacioc, a crezut, încă de la început, în potențialul primenitor al noului ierarh. La prima întâlnire l-a salutat cu aceste cuvinte profetice: *Înaltpreasfințite, Dobrogea vă așteaptă de 2000 de ani!*

Biografiile mănăstirilor construite în Dobrogea după anul 2001 alcătuiesc doar o parte din biografia Înaltpreasfințitului. El este ctitorul *de facto* al lor. El a avut ideea, el a adunat maici și călugări cu care să pornească *lucrarea*, el le-a insuflat entuziasmul, el i-a întărit în momentele de deznădejde, el le-a ascultat sufletele împovărate și le-a mângâiat, el a atras fondurile necesare, sume colosale de bani pentru ca lucrările să nu se oprească niciodată. Este de netăgăduit faptul că atunci când se va scrie o istorie

a vieții monahale din Dobrogea, perioada în care a arhipăstorit Înaltpreasfințitul Teodosie va fi numită *Renașterea dobrogeană*.

A fost orânduit Arhiepiscop al Tomisului în Duminica Floriilor a anului 2001. Este sărbătoarea în care Biserica își amintește de intrarea glorioasă a Domnului în Ierusalim, pe poarta principală a cetății, aclamat de mulțimi: bătrâni, copii, bărbați și femei. În scurt timp, Domnul va fi scos pe poarta din dos, între doi tâlhari, spre a fi răstignit. Sărbătoarea Floriilor este începutul Săptămânii Mari, o săptămână a trădării, a supliciului, a batjocurii, a judecării, a condamnării, a morții, a pogorării până în străfundurile iadului și a renașterii prin Înviere.

Creștinul autentic își asumă martiriul, știind că la capătul lui va învia. Nimic nu este întâmplător în viața lui. Întronizarea ierarhului nostru în ziua de Florii a fost o prevestire a destinului său dobrogean. Sacerdoții care l-au condamnat la moarte pe Iisus au fost înlocuiți în vremurile de acum de *sacerdoții cuvântului*, așa-numiții jurnaliști. Printre ei există un Nicodim, fără îndoială, dar cei mai mulți adoră să arunce cu pietre și să strige: *Ia-l! Ia-l! Răstignește-l! Răstignește-l!*

De douăzeci de ani, de când l-am cunoscut pe Ierarhul meu, trăiesc emoția martiriului său. Dar, de fiecare dată, asist uimit, fascinat, la spectaculoase renașteri și nebănuite învieri ale sale. Am văzut cu ochii mei adevărul cuvintelor: *ceea ce nu te doboară te întărește*. Ierarhul nostru a simțit acest adevăr cu fiecare celulă, în fiecare cută a sufletului său atât de încercat.

Să pornim pe urmele sale...

*Am avut o copilărie frumoasă,
plină de bucurii*

Derarhul meu

*A*m avut o copilărie frumoasă, plină de bucurii. De tot felul! Părinții mei, oameni simpli dar înțelepți, s-au implicat în viața de familie într-un mod responsabil. Erau oameni așezați, care aveau grijă de casa lor. Am fost șaptesprezece frați, dintre care eu eram al șaptesprezecelea – cel mai mic. Eram obișnuiți să ne sprijinim unul pe altul, ca în orice familie numeroasă în care te simți la adăpost din punct de vedere emoțional, găsind permanent mângâiere și ajutor din partea părinților și a fraților tăi. Mama își făcea timp să asculte pe fiecare dintre noi, îndeosebi atunci când apăreau situații delicate.

Atât mama, cât și tata s-au preocupat îndeaproape de creșterea noastră. Ei ne asigurau hrana și îmbrăcămintea, ei ne fereau de pericole, ne puneau la muncă după puterile noastre, dar ne lăsau și timp de joacă – pe nici unul dintre noi nu îl solicitau mai mult decât pe ceilalți la treburile casei, pe nici unul nu îl alintau mai mult; tot ei sunt cei ce ne-au format și deprinderile de igienă trupească și sufletească, atât personală, cât și socială, adăugând

noi și noi învățături pe măsură ce creșteam. Nu făceau aceasta prin impunerea de reguli stricte, științifice să le spun așa, ci alegând să ne vorbească fie în pilde, fie prin exemple concrete. Pot spune că, prin felul lor de a fi, mi-au înfățișat viața aidoma unei table de șah pe care mutările pieselor erau, de fapt, povețe, vorbe de duh și fapte din care înțelepciunea ieșea întotdeauna învingătoare.

Cum arată viitorul meu Episcop?

Ucenicul

Pe un om nu îl poți cunoaște întru totul, din povestirile altora, ci doar în măsura în care ți se descoperă ție, în mod direct. Poveștile nu sunt întotdeauna expresia unei experiențe nemijlocite; ele circulă de la om la om și, de cele mai multe ori, sunt înflorite peste măsură. Prefer să vorbesc despre *Ierarhul meu*, așa cum l-am cunoscut.

Am venit la Constanța în primăvara anului 2002, într-o Dacia ruginită și obosită de ani, trimis cu ascultare de Părintele Iustin Pârvu, *voievodul Ortodoxiei românești*. Aveam o curiozitate firească: cum arată viitorul meu Episcop? La vârsta aceea eram plin de prejudecăți. Pentru mine, Ierarhul trebuia să aibă ceva din postura ascetică a Sfântului Ioan Gură de Aur, ceva din blândețea proverbială a Sfântului Nicolae, ceva din activismul social al Sfântului Vasile cel Mare, ceva din credința de nezdruncinat a Sfântului Marcu Eugenicul. Eram convins că nu aș avea nevoie de luni sau

de ani pentru a descoperi dacă are sau nu aceste calități. O simplă întâlnire a privirilor, o simplă expresie a chipului, o simplă imagine a întregului, credeam că sunt suficiente ca să-mi dau seama de caracterul și de felul lui. De aceea așteptam cu înfrigurare, curios și nerăbdător, momentul întâlnirii noastre.

M-a primit dimineața din Miercurea Mare a anului 2002, la Palatul Arhiepiscopal, în salonul de primire al oaspeților. Din prima clipă m-am bucurat să văd că viitorul meu episcop avea chipul asemănător cu cel al sfinților din icoane: barba lungă, privirea pătrunzătoare, pomeții proeminenți. Nu avea burta revărsată, *burtă popească!* Un detaliu neimportant pentru mine acum, dar la vremea aceea, când eram ros de preconcepții, era capital. În ochii lui descoperisem aceeași nerăbdare, aceeași curiozitate de a ne cunoaște pe care o aveam și eu. A fost o întâlnire care s-a petrecut, în cea mai mare parte, în tăcere. Mi-a pus puține întrebări: *Care e numele de călugărie? Ce vârstă aveți?* și... cam atât! Sincer, mă așteptam să fiu supus unui *interogatoriu* pe baza unui chestionar prestabilit cu minuțiozitate și să fiu întrebat, în consecință, despre locul nașterii, despre părinți, frați, surori, prieteni, despre liceu, facultate, despre profesorii sau duhovnicii mei, despre preocupări, în ce mănăstire am mai viețuit, ce intenții am, ce mă pricep să fac... ca la anchetă! Mă așteptam și la întrebări-fulger prin care să îmi testeze cultura generală și cea teologică. Nimic din toate acestea! S-a vorbit puțin, savurând fiecare o zeamă lungă, de post, și doi cartofi fierți. La un moment dat, eram ferm convins că singurul lucru care îl interesa cu adevărat pe noul meu episcop era felul manierat sau grobian în care manevram tacâmurile.

Am terminat masa frugală și ne-am ridicat să mulțumim în rugăciune. Alături de mine stătea Părintele Paisie, călăuza și

însoțitorul meu bun, cel care m-a adus cu mașina în siguranță de pe rodnicele plaiuri moldave, în stepa dobrogeană. Verdictul Arhiepiscopului a fost prompt și fără explicații inutile:

— *Părinte Paisie, ce să zic? Îmi place Părintele! De-acum să vedem ce știe să facă!*

Am plecat de la el convins că stăpânește arta de a cunoaște sufletul omului, intențiile și determinarea lui, dintr-o privire, din câteva gesturi, fără să se folosească de întrebări. A primit din partea mea o imensă bulină albă. *Iată!* mi-am zis, *așa trebuie să arate un om de calitate: elegant, manierat, fin psiholog, privire inteligentă și... tăcut. Pesemne că adevărata artă a comunicării înseamnă să poți vorbi mai bine tăcând decât prin cuvinte.* De atunci și până astăzi întâlnirile noastre au fost mai degrabă tăceri decât încrucișări de cuvinte.

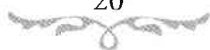

*Ne rugam împreună, plângeam
împreună, râdeam împreună...*

Derarhul meu

*F*ăcând acest arc peste timp acum, când familia în care am crescut a rămas doar o vie amintire, tănuită în cele mai adânci cămări ale sufletului, realizez că felul moral și decent de a se comporta al părinților mei le venea natural, cu toate că au avut șaptesprezece copii. Oameni simpli care duceau o viață modestă, părinții ne vorbeau deseori în pilde.

Am descoperit la ei o sinceritate, o curăție, un mod de a percepe și de a înțelege adevărul care împreună formau acea înțelepciune simplă dar profundă a omului de la țară, înțelepciune pe care au reușit să o transmită și nouă, copiilor.

Tot în familie mi s-au format cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și în atitudine, ordinea, cumpătarea, grija față de lucrurile încredințate, dar mai ales curajul pe care, ulterior, l-am perceput ca manifestare a conștiinței la un nivel superior. Părinții ne-au învățat să descoperim și să iubim frumusețile naturii – culorile și miresele câmpurilor și ale pădurilor, cântecul păsărilor, animalele, apa, aerul, soarele – și să le folosim ca factori esențiali pentru dezvoltarea noastră armonioasă. De asemenea, ne-au insuflat dorința de a aprecia și de a asimila valorile autentice create de oamenii minunați din ținutul Bucovinei: tradițiile, obiceiurile stăvechi, legendele etc.

Cu părinții ne rugam împreună, plângeam împreună, râdeam împreună... După părerea mea, împlinirea morală este cea mai importantă dintre toate aspectele dezvoltării unui copil. Ambii părinți au reprezentat pentru noi modele vii. Ei ne spuneau ce e bine și ce e rău, ce e drept și ce nu e drept, ce e frumos și ce e urât în comportamentele noastre și ale altora. Așa am învățat să evaluăm atât felul nostru de a fi, cât și pe al celor din jur.

*Ia să vedem dacă ești
ceea ce vrei să pari*

Ucenicul

Am primit de la Înaltpreasfințitul darul diaconiei, al preoției și al încrederii. Venise momentul să arăt ce știu și cât pot să fac. Ordinul a fost scurt și clar: *Du-te pe Dealul Casienilor și ridică o mănăstire în cinstea celui mai vestit Sfânt străromân, Sfântul Ioan Casian. Ia să vedem dacă ești ceea ce vrei să pari!*

Viața la noua mănăstire era pentru mulți dintre cei care ne-au vizitat o realitate halucinantă. Unii ne alintau spunându-ne *călugării din tomberoane*. Înaltpreasfințitul ne făcuse cadou o mănăstire modulară. Era alcătuită din trei containere recondiționate și îmbunătățite de o firmă specializată: un container dormitor, altul bucătărie și cel mai lung, de 12 metri, era containerul paraclis. Acesta avea într-un colț un clopot de vapor, un steag tricolor și o cruce. În mica *mănăstire* eram de-a valma călugări, câini, pisici, cărți, haine, lemne, burlane, pături, purici și alte vietăți.

Containerele puteau fi așezate după bunul plac. Pe vale sau pe deal, lângă o apă sau lângă pădure, unul peste altul sau unul în prelungirea celuiilalt. Noi le-am așezat în formă de „U” ca să avem o curte interioară și să fim, cât de cât, protejați de vânturile turbate ale Dobrogei. Au fost aduse pe Dealul Casienilor în ziua de 22 decembrie 2002, în plină iarnă. Afară fulguia. Am vrut să le descărcăm chiar pe locul unde urma să fie construită

mănăstirea, pe coama dealului. Lutul moale a împotmolit trailerul la o bucată de drum și, în final, le-am abandonat unde s-a putut: la marginea câmpului, direct pe arătură, pe brazdele de pământ; care cum s-a nimerit: unul era înclinat 10 grade, *drept într-o parte*, altul, 15, iar containerul Paraclis, 30 de grade măsurate la boloboc. Din decembrie până spre sfârșitul lunii februarie ne-am rugat, am dormit, am mâncat în pantă. Mai ales borșul, pe o parte de farfurie, tindea să dea pe-afară. În timpul slujirii, trebuia să tămâiez *Paraclisul* pe toată lungimea lui. La fiecare pas, dreptul o lua la vale involuntar și, conștient, mă adunam cu stângul cât de cât pe direcția de mers. Când ajungeam înapoi, în altarul improvizat, răsuflam ușurat că nu m-am prăbușit pe traseu.

Pe 28 februarie 2003 urma să avem primul hram oficial al mănăstirii care, propriu-zis, încă nu exista. Cândva, după o slujbă în Constanța, prinsesem din zbor o discuție între două doamne bisericose, la zi cu ultimele noutăți ecleziastice:

— *Cine e Părintele de colo?* a întrebat curioasă una dintre ele.

— *Cum, dragă, nu știi?* a răspuns cealaltă. *E starețul ăla fără mănăstire, de pe dealul Casienilor!*

Și avea perfectă dreptate! Mănăstirea era doar în sufletul meu visător.

Hramul bătea la ușă, așa că ne-am pus serios pe treabă.

Erau multe de făcut. Visul Ierarhului meu începea să devină realitate, să prindă contur și aici, pe Dealul Casienilor.

În primul rând, trebuia să așezăm containerele în orizontala firească. Apoi, trebuia să umplem curtica cu pietre ca să nu mai înotăm prin glod. Pământul era, de fapt, o clisă moale și lipicioasă: plecam încălțați din containerul dormitor și ajungeam desculți în celelalte. Pietrele cu care am pavat curtea le-am cules

